

Ferma piscicola - riscuri si oportunitati

Descriere imagine:
Infiintarea unei ferme piscicole

Disponibilitatea a peste 260 milioane de euro pentru investitii in proiecte din domeniul acvaculturii ofera celor cu idei de afaceri si spirit antreprenorial sansa unica de a infiinta ferme cu cheltuieli minime. Studiile de piata apreciaza ca potentialul de productie al bazinelor piscicole amenajate sau naturale ar putea fi dublat in conditiile cresterii exponentiale a cererii de carne de peste.

Statisticile arata ca productia anuala de peste din ape dulci este de aproximativ 7500 de tone, din care mare parte este reprezentata de doua specii: crap si pastrav.

Pe de alta parte, cererea de carne de crap a ajuns la 4.000 tone pe an, in contextul in care productia interna nu acopera decat jumatate din aceasta cantitate. La pastrav, productia este de 2.000 tone pe an, pe cand consumul a depasit deja 4.500 tone/an.

Totusi, ca si in orice afacere, planificarea perfecta presupune in primul rand si evaluarea raportului intre riscurile si oportunitatile potentiale care pot face diferenta intre succes si esec.

De ce ar fi piscicultura potrivita pentru mine?

In esenta, administrarea unei ferme piscicole nu se diferentiaza ca principii manageriale de fermele in care se exploateaza bovine, spre exemplu. Fermierul trebuie sa identifice din timp orice posibila problema, inainte ca aceasta sa se transforme in dezastru.

De fapt, in ferma piscicola activitatea e mai complexa, pentru ca, spre deosebire de bovine, pestii nu se vad, iar prevenirea problemelor este esentiala. In fermele de bovine arareori mortalitatea este masala,

pe cand in piscicultura aceasta situatie nedorita este, din pacate, mult prea frecventa.

Chiar si un fermier experimentat trebuie sa identifice solutii optime in situatii cum ar fi: mortalitatea crescuta in perioadele prea calde sau prea reci ale anului; prevenirea bolilor cu impact major; prevenirea inundarii dezastruoase a bazinelor; adaptarea nutritiei in perioadele de crestere a costului furajarii; respectarea normelor legale privitoare la protectia mediului, a calitatii apei in efluentii, a utilizarii in hrana a probioticelor si antibioticelor.

Ce sistem de crestere sa aleg? Ca proaspat fermier piscicol, principiul de baza in alegerea unuia dintre multiplele sisteme de crestere ar trebui sa fie simplitatea si specularea experientei celor care si-au dovedit eficienta.

Piscicultura in bazine create prin blocarea prin indiguire a unor cursuri de apa este cea mai putin costisitoare amenajare si da posibilitatea utilizarii si a unor suprafete de teren aflate in panta.

Dezavantajul major se refera la dificultatea golirii si umplerii bazinului, in special datorita duratei de timp necesara finalizarii unui asemenea demers. De asemenea, diminuarea oxigenului dizolvat in zonele cu apa adanca poate crea, mai ales in anumite perioade ale anului, dificultati greu de stapanit.

Exploatarea pestilor in bazine artificiale special amenajate poate fi uneori lipsita de spectaculozitate, dar acesta poate fi considerat un sistem simplu si eficient din punct de vedere economic.

Productia piscicola in custi plutitoare presupune, in primul rand, asigurarea furajului in proportie de 100% de catre fermier. Avantajul sistemului rezida in posibilitatea exploatarei unor bazine de acumulare naturala sau artificiala, de regula cu adancime mare a apei, din care, recoltarea eficienta a pestilor ar fi altfel imposibila.

Dezavantajele sistemului se refera la diseminarea necontrolata a bolilor, dar si la expunerea la alte aspecte nedorite, cum ar fi furtul sau modificarea incontrollabila a concentratiei oxigenului.

Un alt sistem, mai putin intalnit la noi, este cel in care un curs de apa este dirijat prin canale sau bazine special amenajate. Este un sistem simplu, care necesita o anumita investitie, dar care nu ridica problema acumularilor de detritus, a pomparii apei si nici a supravegherii cresterii pestilor.

Totusi, aplicarea unui asemenea sistem depinde de disponibilitatea unei surse de apa cu un debit suficient de mare si constant pe toata durata anului, care sa aiba si o temperatura relativ uniforma. Sistemul se aplica mai ales in cultura pastravului.

Cele mai costisitoare sisteme sunt cele recirculante, in care apa este in permanenta reutilizata, gratie filtrarii acesteia, atat prin filtre uzuale cat si prin biofiltre, acestea din urma fiind importante in stoparea recircularii bacteriilor si, implicit, in mentinerea starii de sanatate.

Avantajul cel mai important al acestor sisteme este posibilitatea controlului strict al parametrilor cantitativi si calitativi ai apei, pe toata durata anului. Din pacate, costul de productie este foarte ridicat, justificandu-se cu precadere in unitati care produc si distribuie puiet cu o valoare genetica ridicata.

La aceasta se adauga necesitatea monitorizarii permanente si a asigurarii unui service eficient al instalatiilor.

Cat de importanta este amplasarea fermei? Amplasarea fermei este vitala, dar este legata direct de sursa de apa disponibila, de debitul si calitatea acesteia. Tot de importanta majora este tipul de sol si panta terenului, in cazul in care se intentioneaza amenajarea prin indiguiri si excavatii.

Un sol nisipos sau pietros determina pierderi de apa in acumulari si, de aceea, proportia argilelor in sol ar trebui sa depaseasca 20%. In cazul bazinelor excavate si indiguite pe un teren in panta, unghiul acesteia nu ar trebui sa depaseasca valoarea de 5%, in conditiile in care 0,5% este panta ideala.

Pantele mai mari de 5% sunt propice doar pentru bazinele care se formeaza ca urmare a blocarii unor cursuri de apa. La fel de importanta este si disponibilitatea drumurilor de acces, fara de care furajarea si ulterior, livrarea pestilor, este impracticabila.

Ce specie de pesti ar fi potrivita? Ferma piscicola trebuie sa fie o exploatare care sa genereze profit prin livrarea catre piata a unui produs vandabil. Din pacate, multi fermieri se concentreaza excesiv asupra productiei in sine, neglijand realitatea pietei, distanta fata de procesator sau consumator, sau marketingul in sine al produsului.

In conditiile noastre, speciile cele mai raspandite sunt crapul indigen si fitofag, pastravul, somnul african, fiecare specie avand pretentii si necesitati diferite in exploatare.

De unde procuram pestii destinati popularii? Sursa pestilor destinati popularii - fie ca e vorba de puiet sau de reproducatori - este vitala pentru reusita afacerii.

Popularea cu reproducatori presupune intotdeauna investitii mai mari la inceput, riscul fiind, de asemenea, pe masura, in lipsa unei experiente consistente.

Popularea in sine este o actiune riscanta, indiferent de varsta pestilor achizitionati, pentru ca ar fi de dorit cunoasterea in prealabil a unor detalii ca: seriozitatea si profesionalismul furnizorului; distanta si conditiile de transport; starea de sanatate a pestilor in ferma sursa; pretul si conditiile de plata.

Unde si cui vindem productia obtinuta? Entuziasmul excesiv, in lipsa unei analize atente a pietei locale sau regionale, este una din greselile frecvente pe care le fac fermierii. Inainte de orice, piscicultorul incepator ar trebui sa faca o autoevaluare realista a punctelor tari si a celor slabe din planul de afaceri, iar o asemenea abordare nu poate sa nu ia in calcul urmatoarele elemente: cine sunt clientii mei si de ce ar cumpara de la mine; care sunt preferintele cumparatorului in privinta dimensiunii, uniformitatii; cine si unde se afla principalii competitori de pe piata?

Plonjati in noua afacere cu entuziasm, dar si cu precautie, pentru ca daca un plan de afaceri nu are sens pe hartie, e putin probabil sa aiba sorti de izbanda in realitate.

Daniela LADOSI